

[https://doi.org/10.58442/3041-1858-2025-33\(62\)-308-325](https://doi.org/10.58442/3041-1858-2025-33(62)-308-325)

УДК 35.07:005.8:327

Мхуріро Олівер Тічаона,

директор Європейсько-Африканського центру освіти та співробітництва Міжнародної наукової установи «Цифрова агенція “Е-Екологія”». Габороне, Республіка Ботсвана.

 <https://orcid.org/0009-0001-8242-3810>
euroafrica.center@gmail.com

Воробйов Сергій Валерійович,

кандидат наук з державного управління, доцент кафедри менеджменту, маркетингу та публічного управління Національної академії статистики, обліку і аудиту; директор наукової лабораторії «Центральноукраїнський академічний хаб». Київ, Україна.

 <https://orcid.org/0000-0002-2921-9992>
vrlab.cuah@gmail.com

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Анотація. У статті розглядається трансформація традиційних дипломатичних практик під впливом цифровізації, яка стає не лише технічним інструментом, а й комплексним фактором зміни функціонального змісту зовнішньополітичної діяльності. Проаналізовано ключові теоретичні підходи до цифрової дипломатії, її типологію, етапи розвитку, а також технологічні, інституційні та комунікаційні чинники, що впливають на формування нових моделей міждержавної взаємодії в умовах цифрової епохи. Особливу увагу приділено характеристиці моделей цифрової присутності, стратегічної комунікації, мережевої та адаптивної дипломатії як інструментів посилення позицій держави на міжнародній арені. Представлено практичний досвід України щодо цифровізації дипломатичної служби, зокрема впровадженню уніфікованих цифрових платформ, які забезпечують інтеграцію з національними реєстрами, підвищують ефективність консульських послуг і сприяють зміцненню інституційної спроможності дипломатичних установ. Визначено роль комплексної цифрової екосистеми Міністерства закордонних справ України, що включає безпечні робочі середовища,

електронний документообіг, системи управління персоналом і фінансами, внутрішні інформаційні сервіси, а також окремі публічні цифрові проекти, зокрема платформу NAZOVNI, яка підтримує міжнародну комунікацію, експортні ініціативи та взаємодію бізнесу із закордонними дипломатичними установами. Запропоновано розглядати цифрові моделі управління проектами у сфері міжнародних відносин через призму їхнього впливу на посилення міжнародної присутності держави, модернізацію зовнішньої політики, забезпечення інформаційної відкритості та підвищення ефективності публічної дипломатії в глобальному цифровому просторі. Доведено важливість стратегічного бачення керівництва зовнішньополітичних відомств щодо цифрових трансформацій, розвитку людського капіталу, формування компетенцій у сфері цифрової комунікації, а також адаптації дипломатичних служб до динаміки глобального комунікативного середовища. Наголошено на необхідності застосування комплексного, системного підходу до впровадження цифрових інновацій, що дозволить забезпечити ефективність, безпеку, етичність і легітимність їх використання в міжнародній діяльності.

Ключові слова: цифрова дипломатія; міжнародні відносини; комунікація; публічна дипломатія; публічне управління; управління проектами; кібердипломатія.

ВСТУП / INTRODUCTION

Постановка проблеми / Statement of the problem. У сучасних умовах глобалізації та стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій сфера зовнішньої політики зазнає радикальних трансформацій, що вимагає теоретичного осмислення нових моделей міждержавної взаємодії з використанням цифрових технологій. Цифровізація, охоплюючи всі сфери суспільного життя, поступово стає невід'ємною складовою дипломатичної практики, створюючи передумови для вироблення нових форм та засобів інтерактивної комунікації, а також змінюючи функціональний зміст усталених стандартів публічної дипломатії.

Такий підхід набуває особливої актуальності з урахуванням потреб адаптації класичних дипломатичних підходів до викликів цифрової епохи та зростаючої ролі інформації як ресурсу, інструменту впливу та геополітичної сили [1].

Аналіз (основних) останніх досліджень і публікацій / Analysis of (major) recent research and publications. Теоретичною основою дослідження стали фундаментальні та прикладні наукові праці Ілана Манора (Ian Manor), Корнеліу Бйоли (Corneliu Bjola), Марка Голмса (Mark Holmes) та Яна Меліссена (Jan Melissen).

Теоретичні питання щодо цифровізації публічного управління, з-поміж іншого і крізь призму публічної дипломатії, розкривали у своїх працях В. Сиротін, Т. Комарова, О. Сегеда, О. Карпенко, Ю. Сидорчук, П. Шпиґа та ін.

Надзвичайно вагомий внесок у вивчення теоретичних аспектів цифрової дипломатії відіграють прикладні роботи Т. Краснопольської, І. Милосердної, Н. Хоми, Д. Панової, О. Мальського, Р. Вовка, О. Кучика, Т. Ціватого та інших.

Проблематику практичного застосування принципів кібердипломатії в сучасних умовах розвитку міжнародного інформаційно-комунікаційного середовища вивчали вітчизняні та зарубіжні науковці, зокрема такі як А. Ататфа (Attatfa Amel), Е. Барнс (Barnes Andrew) та інші.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ / AIM AND TASKS

Мета статті полягає у дослідженні практичного досвіду реалізації цифрових змін в зовнішньополітичній діяльності для забезпечення процесів модернізації дипломатичної діяльності в контексті посилення міжнародної присутності держав у глобальному комунікативному середовищі.

Відповідно до зазначеної мети у статті поставлено такі **завдання**:

- проаналізувати теоретичні підходи до трансформаційних процесів у сфері публічної дипломатії та особливостей впровадження міжнародних цифрових проєктів;
- визначити основні технологічні, інституційні та комунікативні чинники, що впливають на трансформацію зовнішньополітичних практик у цифрову епоху;
- оцінити досвід України щодо цифровізації дипломатичної служби та застосування сучасних цифрових інструментів у діяльності закордонних дипломатичних установ.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ / THEORETICAL FRAMEWORK

Модернізація публічної дипломатії в умовах цифрової трансформації міжнародних відносин є складним багатофакторним процесом, який потребує глибокого теоретичного осмислення з урахуванням міждисциплінарного підходу.

Вихідною позицією для наукового аналізу є визнання того, що цифровізація як глобальний суспільний процес не тільки трансформує структури управління і взаємодії в межах держав, а й істотно змінює характер міждержавної комунікації, створюючи нові можливості для публічної дипломатії, як механізму публічного управління у сфері зовнішньополітичної діяльності. У цьому контексті особливого значення набуває ґрунтовне вивчення процесів як цифровізації публічного управління у цілому, так і дипломатичної служби зокрема, оскільки такий підхід створює можливості для реалізації нових форм комунікації, як між владою і суспільством, так і між державами, на міжнародній арені.

Сучасні дослідники визначають цифровізацію як комплексну інтеграцію цифрових технологій у всі сфери суспільного життя, включаючи публічне управління. Вона розглядається не тільки як інструмент підвищення ефективності управлінських процесів, але й як чинник, що формує нові соціальні взаємодії, моделі комунікації та суспільно-політичні практики. Відповідно, цифровізація у сфері публічного управління передбачає не лише технологічну модернізацію державних інституцій, але й трансформацію їхніх функцій та форм взаємодії з громадянами та міжнародними партнерами [2]. Це створює підґрунтя для інтеграції цифрових технологій у дипломатичну практику, яка в умовах глобалізації і динамічних змін міжнародного інформаційного простору потребує змістовної модернізації усталених дипломатичних практик.

У науковому дискурсі цифрова трансформація публічного управління розглядається як ключовий елемент інноваційного розвитку публічного управління, що забезпечує прозорість, відкритість та підзвітність державних інституцій, а також сприяє розвитку електронної демократії. Це, в свою чергу, створює нові можливості для публічної дипломатії, яка все більше ґрунтується на принципах прозорості комунікації, взаємодії з громадськістю та застосуванні цифрових платформ для досягнення зовнішньополітичних цілей. У цьому контексті цифрова трансформація державного управління виступає важливим чинником розвитку публічної дипломатії, оскільки формує нові стандарти управлінської діяльності, які можуть бути використані і в сфері міжнародних комунікацій [3].

Європейський досвід цифровізації публічного управління свідчить про значний вплив цього процесу на формування прозорого і відкритого урядування як на національному (Уряди країн ЄС), так і на наднаціональному (Європейська Комісія) рівнях, що сприяє розвитку демократичних інституцій і довіри суспільства до владних інституцій. В умовах євроінтеграційних процесів України актуалізується питання

адаптації національних управлінських практик до вимог цифрової економіки та інформаційного суспільства. Це передбачає не лише впровадження цифрових технологій в управлінські процеси, але й активне використання інструментів відкритих даних, електронної участі громадян та цифрових комунікаційних платформ. Така трансформація сприяє не лише підвищенню ефективності публічного управління, але й створенню передумов для формування нових форматів міждержавної комунікації з країнами ЄС, що є особливо важливим для сучасної публічної дипломатії України [4].

З огляду на це, можна стверджувати, що цифровізація публічного управління виступає не лише як внутрішньополітичний процес, а й як фактор зовнішньополітичного впливу, оскільки дозволяє державам демонструвати свою відкритість, демократичність і здатність до ефективної комунікації з міжнародною спільнотою. Саме це робить цифровізацію одним із ключових аспектів модернізації публічної дипломатії в умовах цифрової трансформації міжнародних відносин.

Теоретичне осмислення феномену публічної дипломатії дозволяє визначити її як цілеспрямовану діяльність держави, спрямовану на формування позитивного міжнародного іміджу, встановлення взаємовигідних контактів з іноземною громадськістю, зміцнення довіри та розвитку співпраці. Сучасні концепції публічної дипломатії акцентують увагу на її стратегічному характері та необхідності інтеграції з іншими інструментами зовнішньої політики. При цьому важливим аспектом виступає адаптація до нових комунікаційних реалій, зумовлених цифровізацією та інформаційною глобалізацією [5].

Публічна дипломатія у сучасному світі перестає бути винятковою прерогативою традиційних дипломатичних інституцій. Вона активно розвивається у форматі цифрової дипломатії, яка передбачає використання інформаційно-комунікаційних технологій для досягнення зовнішньополітичних цілей. Це включає не лише застосування соціальних мереж, мультимедійних платформ та онлайн-комунікацій, а й активне використання аналітичних інструментів, що дозволяють ефективно впливати на громадську думку та здійснювати цільову комунікацію. Відтак, цифрова дипломатія стає гнучким і динамічним інструментом зовнішньої політики, здатним адаптуватися до стрімких змін глобального інформаційного середовища [6].

Сучасна публічна дипломатія нерозривно пов'язана з глобальними процесами цифрової трансформації, яка визначає нові підходи до комунікації, взаємодії та впливу на міжнародну аудиторію. Це обумовлює

необхідність системного аналізу її концептуальних основ, що включають поєднання традиційних дипломатичних практик з інноваційними цифровими технологіями. Застосування цифрових інструментів у публічній дипломатії дозволяє державам не лише ефективніше доносити свої позиції до міжнародної спільноти, а й активно формувати глобальний інформаційний простір, створюючи нові канали впливу та взаємодії.

Відтак, пропонуємо розглянути цифровізацію публічної дипломатії через призму глобального міжнародного тренду модернізації публічного управління, що створює передумови для подальшого розвитку нових стратегічних підходів, які ґрунтуються на відкритості, прозорості та інтерактивності взаємодії між державами і світовою спільнотою. На нашу думку, публічна дипломатія в умовах цифрової трансформації міжнародних відносин набуває характеру гнучкої комунікаційної стратегії, яка потребує не тільки інституційної підтримки, а й глибокого теоретичного осмислення в контексті сучасних глобальних викликів.

Таким чином, аналіз сучасної наукової літератури дозволяє стверджувати, що модернізація публічної дипломатії в умовах цифрової трансформації міжнародних відносин є складним і багатовимірним процесом, що базується на поєднанні традиційних дипломатичних підходів із сучасними цифровими та комунікативними технологіями. Вона вимагає формування нової наукової парадигми, що враховує особливості цифрового середовища, глобальної взаємодії та інформаційних процесів, які формують сучасну систему міжнародних зносин.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH METHODS

У ході дослідження були використані загальнонаукові принципи, що дало змогу здійснити змістовний аналіз наукових джерел та обґрунтувати наукові результати з обраної тематики. Під час роботи застосовувалися методи аналізу наукових джерел, присвячених питанням цифрової дипломатії. Крім того, здійснювався пошук наукових матеріалів та інформації щодо міжнародної комунікації у віртуальному середовищі, з метою перевірки актуального рівня трансформаційних процесів традиційних дипломатичних практик в контексті відстеження можливостей їх стратегічного впливу для досягнення зовнішньополітичних цілей держав, із урахуванням автоматизації алгоритмічного управління інформаційними потоками. Також було проведено теоретичний аналіз потенційних переваг і ризиків застосування цифрових механізмів в системі публічної дипломатії на основі узагальнення наявних наукових даних.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH RESULTS

Наразі, цифрова дипломатія розглядається як інноваційний засіб реалізації зовнішньої політики, що виходить за рамки суто технологічного застосування онлайн-каналів комунікації, включаючи глибокі інституційні, соціальні та політичні зміни. Вона дедалі більше сприймається як окрема сфера публічної політики, що трансформує традиційні дипломатичні практики, додаючи їм відкритості, інтерактивності та кооперації [7]. Однак у науковому середовищі наразі недостатньо дослідженим залишається питання єдиної концептуальної рамки, яка б систематизувала знання про стадії, механізми та наслідки впровадження цифрових проектів у сфері публічної дипломатії, що ускладнює як її розуміння, так і практичне застосування, особливо для держав, які прагнуть посилити свої позиції у глобальному інформаційному просторі.

Еволюція цифрової дипломатії пройшла кілька ключових стадій, що зумовлені як технологічним прогресом, так і змінами в системі міжнародних відносин. Спочатку цифрова дипломатія сприймалась як доповнення до традиційних форм комунікації – використання сайтів посольств і електронної пошти полегшувало взаємодію із зовнішніми суб'єктами міжнародної політики. Наступний етап характеризувався активним залученням соціальних мереж, що трансформувало дипломатію в більш відкритий публічний формат взаємодії, символом чого став науковий термін «Twitter-дипломатія» [8]. На сьогоднішній день, цифрова дипломатія переживає етап інституційної адаптації та стратегічного позиціонування держав у глобальному цифровому просторі, що включає розробку цифрових стратегій, інформаційно-комунікаційних кампаній, використання великих даних для прогнозування громадської думки та формування зовнішньополітичних рішень. Зростає значення кібербезпеки, штучного інтелекту, блокчейн-технологій та алгоритмічного управління інформаційними потоками, що впливає на зміст і форми дипломатичної діяльності [9].

Теоретичні моделі цифрової дипломатії можна умовно поділити на кілька типів: модель цифрової присутності, стратегічна модель цифрової комунікації, мережева дипломатія та адаптивна цифрова дипломатія. Модель цифрової присутності передбачає використання онлайн-платформ, офіційних сайтів посольств та акаунтів у соцмережах для формального представлення держави і комунікації з іноземними аудиторіями (приклад – цифрова платформа e-Estonia) [10].

Стратегічна модель базується на активному використанні аналітики великих даних, мультимедійних інструментів і таргетованого контенту для

досягнення зовнішньополітичних цілей із урахуванням алгоритмічного управління інформаційними потоками [11]. Мережева дипломатія передбачає взаємодію між державними дипломатичними інституціями та недержавними акторами – транснаціональними корпораціями, міжнародними організаціями, впливовими особами, що має тенденцію до появи у дипломатичному процесі не лише вертикальних, а й горизонтальних взаємозв'язків, відкриваючи тим самим нові можливості для демократизації міжнародних відносин [12]. Особливо важливою компонентою є адаптивна цифрова дипломатія, яка передбачає гнучке поєднання традиційних форм дипломатії з цифровими інноваціями з урахуванням національного контексту, рівня розвитку ІКТ країн-партнерів та характеристик цільової аудиторії, що є надзвичайно актуальним для держав, які переживають трансформації або перебувають під гібридними загрозами, зокрема і Україна [13, с. 13].

Важливим чинником успішної цифрової дипломатії є не лише технічна інфраструктура, а й рівень інституційної зрілості, внутрішньої координації та стратегічного бачення керівництва, а також компетенції дипломатів у сфері цифрової комунікації, аналізу даних і стратегічного моделювання [14]. Цифрові інструменти забезпечують миттєву комунікацію, доступ до глобальної аудиторії, персоналізацію повідомлень, умови для громадської підтримки, підвищують прозорість і підзвітність діяльності дипломатичних служб. Водночас виникають виклики технічного (кібербезпека, конфіденційність), етичного (маніпуляції, захист приватності) та інституційного (бюрократичні перепони, брак цифрових навичок) характеру [15].

Цікаво, що саме досвід України може свідчити про те, що за умов політичної волі та стратегічного бачення керівництва профільних державних органів, цифрова трансформація публічної дипломатії може відбуватись у стислі терміни та забезпечувати досить високі, якісні і кількісні результати. Так, наприклад, Міністерство закордонних справ України (далі – МЗС), долаючи технічні та організаційні виклики, зокрема пов'язані із недостатньо розвиненою цифровою інфраструктурою, фрагментовані е-системи, впроваджені у попередні періоди, кіберризик, високий рівень кадрових ротацій, впровадило комплексну цифрову реформу, створивши стійку, безпечну і орієнтовану на сервіс екосистему [16]. Основою стало впровадження уніфікованої платформи консульських послуг із мікросервісною архітектурою, яка забезпечила інтеграцію з національними реєстрами та мобільні біометричні робочі місця. Хмарна інфраструктура підтримує безперебійну роботу навіть за умов зовнішніх загроз [17].

Крім того, впроваджено цифрове робоче середовище для співробітників МЗС, що включає внутрішній портал, системи електронного документообігу, систему управління персоналом HRMIS, фінансові системи, безпечні поштові служби і репозиторії міжнародних знань [18]. Прикладом цифрового публічного дипломатичного проєкту є платформа NAZOVNI, яка підтримує експортні ініціативи, забезпечуючи безперебійну цифрову комунікацію між бізнесом і дипломатичними установами [19]. Такий системний підхід, що поєднує технологічні інновації, організаційний розвиток і орієнтацію на користувача, сприяє відновленню довіри до державних інституцій, підвищує прозорість і безпеку навіть у складних економічних та геополітичних умовах.

Варто зауважити, що незважаючи на суттєві досягнення зовнішньополітичного відомства України, приведені вище, одним ключових аспектів, як потребують вдосконалення, є формування теоретичної та практичної основи для забезпечення безперервності та системності процесів розвитку людського капіталу, зміст яких полягає у створенні та постійному оновленні системи відповідних знань, електронних платформ для навчання, а також, забезпеченні якісної цифрової освіти, як для дипломатів, так і для адміністративно-технічного персоналу [20]. Крім того, на нашу думку, необхідно приділити увагу також створенню моделі, яка передбачатиме можливості для віддаленої або мобільної роботи із застосуванням сучасних цифрових інструментів, зокрема механізмів штучного інтелекту (далі – ШІ), що підвищить адаптивність дипломатичних служб до динамічного міжнародного комунікативного середовища і знизить навантаження як на бюджет МЗС в цілому, так і на бюджети закордонних дипломатичних установ (далі – ЗДУ) зокрема. Варто наголосити, що цей досвід може бути особливо корисним для ЗДУ, які були нещодавно відкриті на Африканському континенті та які перебувають на шляху свого становлення [21].

Отже, цифрова дипломатія є не просто технічним чи процедурним інструментом, а стратегічним засобом формування довіри, підвищення ефективності держави і посилення її міжнародної присутності. На нашу думку, вона має розглядатись в першу чергу як процес системної трансформації дипломатичної практики з акцентом на відкритість, орієнтацію на сервіс і інституційну гнучкість. Відтак, як діючі так і майбутні моделі цифрової дипломатії повинні враховувати складність і багатовимірність глобального інформаційного середовища, забезпечувати баланс між ефективністю, безпекою, етикою і легітимністю вироблених рішень.

ВИСНОВКИ / CONCLUSIONS

Відповідно до мети, цільової спрямованості та поставлених завдань, в предметних межах даного дослідження, проведено комплексний аналіз концептуальних засад модернізації публічної дипломатії в умовах цифрової трансформації міжнародних відносин, відтак, можемо констатувати, що цифровізація у сфері дипломатії не є суто технічним явищем чи інструментальним доповненням до традиційних дипломатичних практик. Вона виступає каталізатором глибоких функціональних змін у змісті, формах і механізмах зовнішньополітичної діяльності, які стають основою для розбудови сучасної публічної дипломатії як інструменту стратегічної комунікації держави на міжнародній арені.

За результатами проведеного теоретичного аналізу пропонується розглядати цифровізацію дипломатичної сфери як багатовимірний процес, що охоплює технологічні, інституційні та комунікаційні аспекти функціонування держави у глобальному середовищі. Її вплив на публічне управління та міждержавну взаємодію полягає не лише у модернізації процедур та сервісів, а й у формуванні нових моделей комунікації, прозорості, відкритості та залучення громадськості до процесів управління. Саме в цьому контексті цифрова дипломатія є не просто складовою публічного управління, а його важливою зовнішньополітичною проекцією, яка сприяє формуванню позитивного міжнародного іміджу та довіри до держави.

Проведене нами дослідження типології цифрової дипломатії визначило чотири ключові підходи, а саме, модель цифрової присутності, стратегічну комунікацію, мережеву дипломатію та адаптивну цифрову дипломатію. Кожна з них відображає різні аспекти взаємодії держави із зовнішніми контрагентами та демонструє її здатність до адаптації в умовах глобальної цифрової трансформації. Ефективне використання цих моделей потребує стратегічного бачення, інституційної зрілості, розвитку людського капіталу та гнучких організаційних механізмів, здатних реагувати на виклики динамічного інформаційного простору.

Окремим, надзвичайно цікавим та практико-орієнтованим питанням є досвід України у сфері реалізації цифрових проєктів публічної дипломатії, що на нашу думку став яскравим прикладом можливостей в умовах обмежених ресурсів і зовнішніх загроз. Це, зокрема, створення єдиної платформи консульських послуг, впровадження внутрішніх інформаційних систем, широке застосування хмарних сервісів та, безумовно, реалізація цифрового проєкту NAZOVNI, які в сукупності сформували комплексну цифрову екосистему Міністерства закордонних справ України та підтвердили ефективність використання комплексного, системного

підходу до процесів впровадженні інноваційних механізмів у публічному управлінні.

З огляду на викладене, пропонуємо також акцентувати увагу на необхідності розвитку людського капіталу – як в частині підготовки дипломатичних кадрів, так і в частині підвищення кваліфікації адміністративно-технічного персоналу, що теж є одним із важливих аспектів успішної модернізації публічної дипломатії. Саме здатність ефективно використовувати цифрові інструменти, аналітику, стратегічне моделювання та взаємодію із зовнішнім середовищем визначає конкурентоспроможність дипломатичної служби в сучасних умовах.

На нашу думку, необхідно також забезпечити більш активне впровадження гнучких моделей організації праці, у тому числі з використанням штучного інтелекту, для забезпечення адаптивності дипломатичних установ, особливо тих, що функціонують у складних умовах або є новоствореними внаслідок значного розширення дипломатичної присутності України на міжнародній арені.

Підсумовуючи викладене, хочемо констатувати, що цифрова дипломатія в умовах сьогодення є невід’ємною складовою глобальних процесів у сфері вироблення зовнішньої політики, яка поєднує в собі технологічні інновації, стратегічну комунікацію, репутаційне та антикризове управління. Її ефективність визначається не тільки якістю цифрової інфраструктури, а й здатністю держави забезпечувати безпеку, легітимність, етичність та сталість застосування цифрових технологій у міжнародній діяльності. Відтак, публічна дипломатія в умовах цифрової трансформації має всі ознаки багатокомпонентного стратегічного управлінського інструментарію держави, який, втім, вимагає застосування системного підходу, міждисциплінарного осмислення та готовності до постійного оновлення комунікативних практик відповідно до глобальних змін міжнародного середовища.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямі / Prospects for further research in this direction. З огляду на вищезазначене, подальші дослідження можуть бути спрямовані на поглиблений аналіз функцій цифрової дипломатії, розвиток моделей кібердипломатії, оцінку ефективності цифрових інструментів у сфері міжнародних відносин, а також, вивчення цифрових механізмів взаємодії країн з міжнародними організаціями. Такий підхід сприятиме підвищенню відкритості, підзвітності і довіри у глобальному комунікаційному середовищі, а також, сприятиме синхронізації процесів модернізації зовнішньої політики Європейських та Африканських країн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ / REFERENCES

- [1] C. Bjola, M. Holmes, *Digital diplomacy: Theory and practice*. Routledge, 2015. [Online]. Available: https://www.researchgate.net/publication/283131772_Digital_Diplomacy_Theory_and_Practice Application date: May 16, 2025.
- [2] В. Сиротін, «Особливості цифровізації у сфері публічного управління», *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування*, № 9, 2023. <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-9-02-06>
- [3] «Цифрова дипломатія України: синергія реального і віртуального», *Міжнар. наук. конф.* Львів : Львів. нац. ун-т імені Івана Франка, 2023, 120 с. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://www.ispc.org.ua/wp-content/uploads/2023/11/Conference-proceedings-11-2023.pdf> Дата звернення: Трав. 18, 2025.
- [4] В. П. Кононенко, Т. Г. Комарова, «Цифрова дипломатія як засіб стратегічної комунікації держави», *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Серія «Питання політології»*, вип. 45, с. 15–20, 2024. <https://doi.org/10.26565/2220-8089-2024-45-02>
- [5] В. Г. Ціватий, «Феномен цифрової дипломатії в міжнародних відносинах і світовій політиці XXI століття: поліцентричний дискурс культурних і креативних індустрій», *Культурологічний альманах*, № 2, с. 40–44, 2022. <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2022.2.12>
- [6] О. О. Сегеда, «Цифрова дипломатія України як елемент нової публічної дипломатії», *Політикус*, № 3, с. 139–147, 2020. <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2020-3.21>
- [7] J. Melissen, (Ed.), *The new public diplomacy: Soft power in international relations*. Clingendael Institute, 2005. [Online]. Available: https://culturaldiplomacy.org/academy/pdf/research/books/soft_power/The_New_Public_Diplomacy.pdf Application date : July 16, 2025.
- [8] A. Sandre, *Twitter for Diplomats. Stefano Baldi's homepage – a cyberdiplomat at work*. Printed in Serbia, 2013. [Online]. Available: <https://baldi.diplomacy.edu/diplo/texts/Twitter+for+diplomats.pdf> Application date : June 23, 2025.
- [9] N. Westcott, *Digital Diplomacy: The Impact of the Internet on International Relations*. Oxford Internet Institute. University of Oxford, 2008. [Online]. Available: <https://www.oii.ox.ac.uk/news-events/reports/digital-diplomacy-the-impact-of-the-internet-on-international-relations/> Application date : July 08, 2025.

- [10] *We have built a digital society and we can show you how.* e-Estonia. The digital society, 2025. [Online]. Available: <https://e-estonia.com/> Application date : July 08, 2025.
- [11] Н. Белоусова, В. Омеляненко, «Підхід України до цифрової дипломатії в геополітиці технологій», *Вісник Київського нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини*, № 1(58), с. 28–32, 2024. <https://doi.org/10.17721/1728-2292.2024/1-58/28-32>
- [12] I. Manor, Zh. Huang, «Digitalization of public diplomacy: Concepts, trends, and challenges», *Communication and the Public*, vol. 7, is. 4, pp. 167–175, 2022. <https://doi.org/10.1177/20570473221138401>
- [13] Т. М. Краснопольська, І. М. Милосердна, «Цифрова дипломатія як основа нової публічної дипломатії», *Актуальні проблеми політики*, вип. 69, с. 13–20, 2022. <https://doi.org/10.32837/app.v0i69.1296>
- [14] I. Manor, «The Digitalization of Diplomacy: Toward Clarification of a Fractured Terminology», *DigDiploROx Working Paper*, № 2, 2018. [Online]. Available: <https://www.qeh.ox.ac.uk/sites/www.odid.ox.ac.uk/files/DigDiploROxWP2.pdf> Application date : June 21, 2025.
- [15] A. Attatfaa, K. Renauda, S. Paolib, «Cyber Diplomacy: A Systematic Literature Review», in *24th International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information & Engineering Systems. Procedia Computer Science*, vol. 176, pp. 60–69, 2020. [Online]. Available: https://rke.abertay.ac.uk/ws/portalfiles/portal/24475761/Attatfaa_CyberDiplomacy_Published_2020.pdf Application date : July 08, 2025.
- [16] *Mission and Strategy.* Ministry of Foreign Affairs of Ukraine. 2025. [Online]. Available: <https://mfa.gov.ua/en/about-mfa/misiya-ta-strategiya> Application date : June 23, 2025.
- [17] *E-Visa.* Ministry of Foreign Affairs of Ukraine. 2025. [Online]. Available: <https://evisa.mfa.gov.ua> Application date : June 26, 2025.
- [18] *Інформація про досягнення запланованої мети, завдань та результативних показників бюджетних програм, а також цілей державної політики за результатами 2022 року.* Міністерство закордонних справ України. 2022. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/budget/zili2022/rezultativni-pokazniki-za-2022.pdf> Дата звернення: Черв. 27, 2025.
- [19] *NAZOVNI platform – assistance to Ukrainian exporters.* NAZOVNI. Ministry of Foreign Affairs of Ukraine. 2024. [Online]. Available: <https://nazovni.online/en> Application date : June 27, 2025.

- [20] Н. Хома, Д. Панова, «Активізація взаємин України з державами Африки: оцінка результатів та перспектив», *Історико-політичні проблеми сучасного світу*, вип. 50, с. 45–56, 2024.
<https://doi.org/10.31861/mhpi2024.50.45-56>
- [21] *Розуміючи роль і вплив Африканського континенту, Україна відкриває нові посольства в Африці – Олександр Корнієнко зустрівся з делегацією парламенту Гани*. Верховна Рада України. 2024. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://www.rada.gov.ua/news/Novyny/253778.html> Дата звернення: Лип. 08, 2025.

Матеріал надійшов до редакції 19.07.2025 р.

CONCEPTUAL FOUNDATIONS OF PUBLIC DIPLOMACY MODERNIZATION IN THE CONTEXT OF THE DIGITAL TRANSFORMATION OF INTERNATIONAL RELATIONS

Oliver Mhuriro,

Director of the Europe-Africa center
for education and cooperation
International scientific institution
«Digital agency 'E-Ecology'».
Gaborone, Republic of Botswana.

 <https://orcid.org/0009-0001-8242-3810>
euroafrica.center@gmail.com

Serhii Vorobiov,

PhD in Public Administration,
Associate Professor of the Department of management,
marketing and public administration
National Academy of Statistics, Accounting and Auditing;
Director at scientific laboratory
«Central Ukrainian Academic Hub».
Kyiv, Ukraine.

 <https://orcid.org/0000-0002-2921-9992>
vrlab.cuah@gmail.com

Abstract. The article examines the transformation of traditional diplomatic practices under the influence of digitalization, which is becoming not merely a technical tool but a complex factor reshaping the functional content of foreign policy activities. The study analyzes key theoretical approaches to digital diplomacy, its typology, stages of development, as well

as technological, institutional, and communicative factors influencing the formation of new models of interstate interaction in the digital era. Special attention is given to the characterization of models of digital presence, strategic communication, network diplomacy, and adaptive diplomacy as instruments for enhancing a state's position on the international stage. The article presents the practical experience of Ukraine in the digitalization of its diplomatic service, particularly the implementation of unified digital platforms that enable integration with national registries, improve the efficiency of consular services, and strengthen the institutional capacity of diplomatic missions. The role of the comprehensive digital ecosystem of the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine is outlined, encompassing secure work environments, electronic document management, personnel and financial management systems, internal information services, and specific public digital projects – including the NAZOVNI platform, which supports international communication, export initiatives, and business engagement with diplomatic missions abroad. It is proposed to view digital project management models in the field of international relations through the lens of their impact on enhancing the state's international presence, modernizing foreign policy, ensuring information transparency, and improving the effectiveness of public diplomacy within the global digital environment. The importance of strategic vision on the part of foreign policy leadership regarding digital transformations, human capital development, the formation of digital communication competencies, and the adaptation of diplomatic services to the dynamics of the global communication environment is emphasized. The necessity of adopting a comprehensive, systematic approach to implementing digital innovations is underscored, as it ensures the effectiveness, security, ethical standards, and legitimacy of their use in international affairs.

Keywords: Digital diplomacy; international relations; communication; public diplomacy; public administration; project management; cyber diplomacy.

ПЕРЕКЛАД, ТРАНСЛІТЕРАЦІЯ / TRANSLATED AND TRANSLITERATED

- [1] C. Bjola, M. Holmes, Digital diplomacy: Theory and practice. Routledge, 2015. [Online]. Available: https://www.researchgate.net/publication/283131772_Digital_Diplomacy_Theory_and_Practice Application date: May 16, 2025. (in English).

- [2] V. Syrotin, «Osoblyvosti tsyfrovizatsii u sferi publichnoho upravlinnia», Problemy suchasnykh transformatsii. Serii: pravo, publichne upravlinnia ta administruvannia, № 9, 2023. <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-9-02-06> (in Ukrainian).
- [3] «Tsyfrova dyplomatiia Ukrainy: synerhiia realnoho i virtualnoho», Mizhnar. nauk. konf. Lviv: Lviv. nats. un-t imeni Ivana Franka, 2023, 120 s. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://www.ispc.org.ua/wp-content/uploads/2023/11/Conference-proceedings-11-2023.pdf> Data zvernennia: Trav. 18, 2025. (in Ukrainian).
- [4] V. P. Kononenko, T. H. Komarova, «Tsyfrova dyplomatiia yak zasib stratehichnoi komunikatsii derzhavy», Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. N. Karazina, Serii «Pytannia politolohii», vyp. 45, s. 15–20, 2024. <https://doi.org/10.26565/2220-8089-2024-45-02> (in Ukrainian).
- [5] V. H. Tsivatyi, «Fenomen tsyfrovoyi dyplomatii v mizhnarodnykh vidnosynakh i svitovii politytsi XXI stolittia: politsentrychnyi dyskurs kulturnykh i kreatyvnykh industrii», Kulturolohichniy almanakh, № 2, s. 40–44, 2022. <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2022.2.12> (in Ukrainian).
- [6] O. O. Sehed, «Tsyfrova dyplomatiia Ukrainy yak element novoi publichnoi dyplomatii», Politykus, № 3, s. 139–147, 2020. <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2020-3.21> (in Ukrainian).
- [7] J. Melissen, (Ed.), The new public diplomacy: Soft power in international relations. Clingendael Institute, 2005. [Online]. Available: https://culturaldiplomacy.org/academy/pdf/research/books/soft_power/The_New_Public_Diplomacy.pdf Application date : July 08, 2025. (in English).
- [8] A. Sandre, Twitter for Diplomats. Stefano Baldi's homepage – a cyberdiplomat at work. Printed in Serbia, 2013. [Online]. Available: <https://baldi.diplomacy.edu/diplo/texts/Twitter+for+diplomats.pdf> Application date : June 23, 2025. (in English).
- [9] N. Westcott, Digital Diplomacy: The Impact of the Internet on International Relations. Oxford Internet Institute. University of Oxford, 2008. [Online]. Available: <https://www.oii.ox.ac.uk/news-events/reports/digital-diplomacy-the-impact-of-the-internet-on-international-relations/> Application date : July 08, 2025. (in English).
- [10] We have built a digital society and we can show you how. e-Estonia. The digital society, 2025. [Online]. Available: <https://e-estonia.com/> Application date : July 08, 2025. (in English).

- [11] N. Bielousova, V. Omelianenko, «Pidkhid Ukrainy do tsyfrovoi dyplomatii v heopolitytsi tekhnolohii», *Visnyk Kyivskoho nats. un-tu imeni Tarasa Shevchenka. Mizhnarodni vidnosyny*, № 1(58), s. 28–32, 2024. <https://doi.org/10.17721/1728-2292.2024/1-58/28-32> (in Ukrainian).
- [12] I. Manor, Zh. Huang, «Digitalization of public diplomacy: Concepts, trends, and challenges», *Communication and the Public*, vol. 7, is. 4, pp. 167–175, 2022. <https://doi.org/10.1177/20570473221138401> (in English).
- [13] T. M. Krasnopolska, I. M. Myloserdna, «Tsyfrova dyplomatiia yak osnova novoi publichnoi dyplomatii», *Aktualni problemy polityky*, vyp. 69, s. 13–20, 2022. <https://doi.org/10.32837/app.v0i69.1296> (in Ukrainian).
- [14] I. Manor, «The Digitalization of Diplomacy: Toward Clarification of a Fractured Terminology», *DigDiploROx Working Paper*, № 2, 2018. [Online]. Available: <https://www.qeh.ox.ac.uk/sites/www.odid.ox.ac.uk/files/DigDiploROxWP2.pdf> Application date : June 21, 2025. (in English).
- [15] A. Attatfaa, K. Renauda, S. Paolib, «Cyber Diplomacy: A Systematic Literature Review», in 24th International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information & Engineering Systems. *Procedia Computer Science*, vol. 176, pp. 60–69, 2020. [Online]. Available: https://rke.abertay.ac.uk/ws/portalfiles/portal/24475761/Attatfaa_CyberDiplomacy_Published_2020.pdf Application date : July 16, 2025. (in English).
- [16] Mission and Strategy. Ministry of Foreign Affairs of Ukraine. 2025. [Online]. Available: <https://mfa.gov.ua/en/about-mfa/misiya-ta-strategiya> Application date : June 23, 2025. (in English).
- [17] E-Visa. Ministry of Foreign Affairs of Ukraine. 2025. [Online]. Available: <https://evisa.mfa.gov.ua> Application date : June 26, 2025. (in English).
- [18] Informatsiia pro dosiahnennia zaplanovanoi mety, zavdan ta rezultatyvnykh pokaznykiv biudzhetykh proham, a takozh tsilei derzhavnoi polityky za rezultatamy 2022 roku. Ministerstvo zakordonnykh sprav Ukrainy. 2022. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/budget/zili2022/rezultativni-pokazniki-za-2022.pdf> Data zvernennia: Cherv. 27, 2025. (in Ukrainian).
- [19] NAZOVNI platform – assistance to Ukrainian exporters. NAZOVNI. Ministry of Foreign Affairs of Ukraine. 2024. [Online]. Available: <https://nazovni.online/en> Application date : June 27, 2025. (in English).

- [20] N. Khoma, D. Panova, «Aktyvizatsiia vzaiemyn Ukrainy z derzhavamy Afryky: otsinka rezultativ ta perspektyv», *Istoryko-politychni problemy suchasnoho svitu*, vyp. 50, s. 45–56, 2024. <https://doi.org/10.31861/mhpi2024.50.45-56> (in Ukrainian).
- [21] Rozumiiuchy rol i vplyv Afrykanskooho kontynentu, Ukraina vidkryvaie novi posolstva v Afrytsi, – Oleksandr Korniienko zustrivsia z delehatsiieiu parlamentu Hany. Verkhovna Rada Ukrainy. 2024. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://www.rada.gov.ua/news/Novyny/253778.html> Data zvernennia: Lyp. 08, 2025. (in Ukrainian).

Retrieved July 19, 2025

Reviewed August 30, 2025

Published September 24, 2025

отримано

рецензовано

опубліковано

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.

© Oliver Mhuriro, 2025;

© Serhii Vorobiov, 2025